

izhaja vsaki
dvanajst dnevom
v nedelje.

velja za Av-
trojce, za celo leto
za Ogrsko
vin, za celo
na Nemčijo stane
leta 6 krov, za
tisoč pa 8 krov;
nemožemšte se
barčino z ozi-
mnost posti-
kročino je pla-
prej. Posamezne
prodajajo po 10 v
uprav-
se nahajata v
gledališko po-
štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Stajerc

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80.—
za $\frac{1}{2}$ strani K 40.—
za $\frac{1}{4}$ strani K 20.—
za $\frac{1}{8}$ strani K 10.—
za $\frac{1}{16}$ strani K 5.—
za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50
za $\frac{1}{64}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanila
se cena primerno zniža.

tev. 40.

V Ptuju v nedeljo dne 1. oktobra 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

jaške bitke se nadaljujejo. — Ptujčan Mlakar zopet junaško odlikoval. — Grška pred odločitvo. — Angleška blaznost glede mirovnih pogojev.

Austrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 22. septembra. Uradno se razglasja:

Vzhodno bojišče. Fronta proti rumenski. Pri nespremenjenem položaju so posebni dogodki. — Fronta nadvojvoda Karla. Napadalno delovanje Rusov v Karpatih je včeraj malo ponehalo. Seznam od Dorna-Watra, južno-zapadno Luczine in v pokrajini Ludoje bili sovražni sunki zavrnjeni. Južno od Byelorije bila je predvčerajnem nazaj prijetna visocina Smotrec zopet izgubljena. Gače ničesar pomembnega. — Fronta na Leopolda bavarskega. Pri armadi Böhmen-Ermolli postal je topovski bojnički. Vzhodno od Swiniuchy meče sovražnik našim protinapadom nove kolone nastale so povsod nazaj odbite.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Ničesar pomembnega.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Sovražni transportni parnik za vojaštvo od Nemcev potopljen.

K.-B. Berlin, 22. septembra (W.-B.). Naših (nemških) podmorskih čolnov je 17. septembra v Srednjem morju potopil samo zasedeni sovražni parnik na transport vojaštva. Parnik se je potoplil tekom 43 sekund.

Junaštvu avstrijskega letalca.

Francoski podmorski čoln od c. in k. letala potopljen.

K.-B. Dunaj, 22. septembra. Uradno se poroča:

V Južni Adriji bil je francoski podmorski čoln „Foucoul“ od enega naših letal (vodja fregatni lajtnant Zezini, opazovalec fregatni lajtnant pl. Limburg) z bombami potopljen. Vsa posadka (2 oficirja in 27 mož.) od katere se je ningo oseb že potapljal, bila je od tega in nekoga druga letala (vodja pomorski linijski

lajtnant Konjovic, opazovalec pomorski praporščak Severa) rešena in vjetana. Poleure pozneje je neki torpedni čoln vjetje prevzel in odpeljal, razven vjetih dveh oficirjev, ki sta bila na naših letalah v pristan spravljena. Mornariško poveljstvo.

* * *

Francoski podmorski čoln „Foucoul“ bil je leta 1913 zgrajen, je okoli 500 ton velik in ima pod vodo 9, na vodi 13 morskih milij hitrosti; oborožen je s 7 torpednimi cevmi, posadka šteje 24 mož. — Naši hrabri letalci smo biti ponosni na ta svoj uspeh. Né samo, da so potopili podmorski čoln sovražnika, kar je že samo ob sebi izredni čin. Ali da so potem še letalci dveh zračnih borilcev vjetli in rešili 24 mož sovražnega čolna, to je pač krasni izraz volje, hrabrosti ter zmožnosti, ki preveva naše vojaštvo. Angleži parnika „King Steffen“ so pustili posadko nekega v morje padlega nemškega „Zeppelin“ utoniti, češ, da so se bali pred ednakoštevilnimi neoboroženimi nemškimi letalci. Naši 4 letalci pa rešijo 24 sovražnikov od smrti v morju in jih vjamejo. Ta čin plemenitega junaštva stoji pač z zlatimi črkami zapisan v zgodovini te krvave vojne. (Op. uredn.)

Rumuni zopet v Dobrudži premagani.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 22. septembra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Razven živahnih bojev artiljerije in ročnih granat v pokrajini Somme in Maase ni ničesar poročati.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Zapadno od Luceka so se slabješi sovražni napadi Italijanov izjavili. Pri Korytnici drži se sovražnik še v manjših delih naše postojanke. Pri bojih dne 20. septembra padlo je 760 vjetih in več strojnih pušk v naše roke. Ljuti artiljerijski boj na enem delu fronte med Serethom in Strypo severno od Zborowa. Sovražni napadi bili so z našim ognjem preprečeni. —

Fronta nadvojvode Karla. Ob Narajowki živahno ognjeno in mestoma infanterijsko delovanje. V Karpatih bil je višek Smotre zopet izgubljen. Vedno ponovljeni napori Rusov ob Baba Ludoj ostali so hvala vztrajnosti naših hrabrih lovcev zopet brezuspešni. Napadi v oddelku Tatarca in severno od Dorna-Watra so odbiti. — Bojišče v Siebenbürgenu. Nič novega.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. V Dobrudži pričele so močne rumunske sile južno-zapadno od Topraisara z napadom. Z obsegajočim protisunkom nemških, bogarskih in turških čet proti strani in hrbitu sovražnika bili so Rumuni v begu nazaj vrženi. — Makedonska fronta. Bojevno delovanje okoli Florine ostalo je živahno. Oživelno se je tudi vzhodno od Vardarja.

Prvi generalkvartermoyster Ludendorff.

Nad 520 Rumunov in blizu 400 Lahov vjetih.

Austrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 23. septembra. Uradno se danes razglasja:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumenski. Vulkan-prelaz je od sovražnika očiščen. Pri Hermannstadt bil je napad dveh rurumunskih divizij zavrnjen. V naši roki ostalo je vjetih 3 oficirji in 526 mož. Južno od Holzmengen potisnil je nasprotnik naše varstvene čete nekaj nazaj. — Fronta nadvojvode Karla. V „kotu treh dežel“ južno od Dorna-Watra vrgli smo rumunske oddelke s protisunkom. Drugače se je le še južno-zapadno od Luczine in v pokrajini Ludoje borilo. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Iz okrožja armade Böhmen-Ermolli se še naknadno poroča, da je dne 19. septembra neki avstro-ogrski bojni letalec dva sovražna letala sestrelil. — Pri armadi Tersztyanskem počival je boj razven topovskega boja.

Italijansko bojišče. Na kraški

visoki planoti bilo je več približevalnih poskusov nasprotnika zavrnjenih. — Ob dolomitski fronti ponesrečil se je sovražni ponocni napad na naše postojanke na Monte Siefu. Severno od Arsiero razstrelile so naše čete danes zjutraj od Italijanov zasedeni višek Monte Cimone v zrak in so pri temu vjele **13 oficirjev** ter **378 mož**. — Brodovje sovražnih pomorskih letal metalo je pri Ponte Salvore (južno zapadno od Pirana) brez učinka bombe.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c. in kr. četah ničesar pomembnega.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 23. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta bavarskega. Severno od Somme je bitka novo pričela. Po trajnem zvišanju artiljerijskega ognja napadli so Francozi črto Combles-Roncourt. Imeli niso uspeha; istotako ne Angleži, ki so poskusili prodreti pri Courcellette. Naknadno se poroča, da so bili v noči na 22. septembra angleški delni napadi pri Monquetu in Courcellette odbiti. — V zračnem boju severno od Somme smo sestrelili **11 sovražnih letal**.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Pri Kortini izjavili so se močni ruski napadi. — Fronta nadvojvode Karla. Severno Karpat nobena spremembra. V Karpatih so boji opešali. Posamezni sovražni sunki ostali so brezuspešni. — Bojišče v Siebenburgenu. Na obeh straneh Hermannstadt-a napadli ste okroglo dve rumunski diviziji. Bili ste od naših varstvenih oddelkov pod jako znatnimi krvavimi izgubami zavrnjeni. Pri protisunkih vjeli smo **3 oficirje** in **526 mož**. Pri St. Janno shegy so bile lastne straže ponoči nazaj vzete. — Vulkan-prelaz je bil od nas zavzet in proti sovražnim zopetnim napadom držan.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. V Dobrudži bili so rumunski sunki v bližini Donave in južno-zapadno od Topraisara odbiti. — Makdonška fronta. Brezuspešni sovražni napadalni poskusi in mestoma živahno artiljerijsko delovanje. Pokrajina južno Belasic Pianina do Krus-Balkana je od nasprotnika izpraznjena.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Grozovite ovire za italijansko prodiranje.

K.-B. Majland, 23. septembra. Neki dopis iz italijanskega glavnega stana na list "Secolo" povdarja, da nastop Rumunske italijansko fronto niznatno razbremenil. Nasprotno, došlo je od tega časa mnogo za boj izkušenih čet prve vrste ter težkih in lahkih topov, pa tudi kako izdatni vojni material proti Italiji; ovire za italijansko prodiranje so postale še grozovitejše.

(Verujemo!) Laški izdajalci so pač mislili, da bodo zaradi rumunskih Efijaltov takoj poginili. Pa so se grozno zmotili. Avstrija se ne da tako hitro raztrgati, kakor so si to lopovi Sonnino in Bratianu domisljaval! Oprednistiwa.)

Oberljtnant Mlakar iz Ptua izvršil je zopet odlično junastvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 24. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. V okrožju Vulkan-prelaza se je rumunske sunke odbilo. Pri Hermann-

stadtu in na siebenbürški fronti ničesar pomembnega. — Fronta nadvojvode Karla. Vzhodno in severno od Kirlibabe nadljuje sovražnik svoje napade trdovratno. Vzhodno omenjene mesta bili so njegove množice po neznanem začetnem uspehu vstavljeni in so bili nadaljni sunki zavrnjeni. Južno-zapadno od Luczine razbil se je tudi včeraj močni ruski naval — sedmi v zadnjih dneh — pred fronto budimpeštovske honved. V pokrajini Ludo we se je sovražnik od njega v zadnjih bojih pridobljen uspehe zopet iztrgal. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Med Zborowom in zgornjim Serethom podili so Rusi po dnevi dolgi artiljerijski pripravi včeraj novo močne sile k napadu. Že je bilo več množinskih napadov zavrnjenih, ko se jim je popoldne severno-vzhodno od Perepelinki posrečilo, vdreti v naše črte. En ponočni protinapad vodil je po ljutih bojih do polnega zopetnega pridobljenja vseh postojank. Pripeljalo se je nad **700 vjetih** in **7 strojnih pušk**. Krvave izgube nasprotnika odgovarjajo njegovemu navadnemu načinu vojevanja.

Italijansko bojišče. V južnem oddelku kraške visoke planote prišlo je do bližinskih bojev, v katerih so zaplenile naše čete eno strojno puško. Ob Fassanafronti bil je napad enega sovražnega bataljona proti našim postojankam na Gardinalu z ognjem zavrnjen. — Kakor je zdaj dognano, bila je ob oberljtnanta Mlaker vkljub njegovosti izborna peljana razstrelba viška Cimone uničujočega učinka. Ena italijanska kompanija je bila popolnoma zasuta. Oddelki infanterijskega regimenta št. 59 prijeli so ostale dele presenečene posadke ob strani in hrbitu. Število vjetih se je zvišalo na **427 mož**. Tudi sta bili dve strojni puški zaplenjeni. Monte Cimone stoji od tedaj pod ljudim ognjem sovražne artiljerije.

Južno-vzhodno bojišče. Nič novega.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

24 sovražnih letal na zapadni fronti sestreljenih.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 24. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. **Trajna bitka ob Sommi je zopet v polnem toku**. Artiljerijski boj med Ancre in Somme redkokdaj dosegne ljetosti. Ponočni sovražni sunki pri Courcellette, Rancou in Boucavnesu so se izjalovili. — Fronta nemškega prestolonaslednika. V pokrajini Maase se je ognjeno delovanje na levi od reke in na posameznih oddelkih na desni od nje povišalo. — Na vsej fronti živahno delovanje letalcev z mnogoštevilnimi zračnimi boji v naših in na naši strani sovražnih črt. Mi smo **24 letal sestrelili**, od njih 20 ob Sommi; oberljtnant Buddecke, lajtnanta Wintgens in Hohendorf so se posebno odlikovali. Naša izguba znaša 6 letal. — Dne 22. septembra pozno zvečer bila je z metanjem bomb ena oseba v Manneheimu ubita in nekaj škode povzročene. Pri večkratnih sovražnih letalnih napadih na zadajšnjo pokrajino naše fronte bilo je med drugim v Lille 6 meščanov ubitih in 12 hiš poškodovanih. — Ena naših zračnih ladij je v noči na 22. septembra angleške vojaške naprave pri Boulogne napadla.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Z velikimi množicami napadli so Rusi zopet petkrat med Serethom in Strypom severno od Zborowa. Sovražnik blj. je v protinapadu zopet vržen in je pustil **čez 700 vjetih** in **7 strojnih pušk** v naši roki. Bolj južno razbili so se vsi napadi s težkimi izgubami pred našo

črto. — V Karpatih zavzeli smo Ludovo in Baba-Ludovo ter vzhodni strani od Cimbroslawevih bojih izgubljene dele naše postojank zopet z napadom. Severno-vzhodno od Kirlibabe so trdovratni boji v toku. — Južno-zapadno od Luczine razbil se je tudi včeraj močni ruski naval — sedmi v zadnjih dneh — pred fronto budimpeštovske honved. V pokrajini Ludo we se je sovražnik od njega v zadnjih bojih pridobljen uspehe zopet iztrgal. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Med Zborowom in zgornjim Serethom podili so Rusi po dnevi dolgi artiljerijski pripravi včeraj novo močne sile k napadu. Že je bilo več množinskih napadov zavrnjenih, ko se jim je popoldne severno-vzhodno od Perepelinki posrečilo, vdreti v naše črte. En ponočni protinapad vodil je po ljutih bojih do polnega zopetnega pridobljenja vseh postojank. Pripeljalo se je nad **700 vjetih** in **7 strojnih pušk**. Krvave izgube nasprotnika odgovarjajo njegovemu navadnemu načinu vojevanja.

Balkansko bojišče. Noben godki posebnega pomena.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Napad „Zeppelinov“ na London in srednjo Anglijo

K.-B. Berlin, 24. septembra (W.-B.) Noči na 24. septembra je več pomorskih talnih brodovij London in vojsko na prostoru ob reki Humber ter v srednjem grofovini Anglije, med njimi Nottingham in Shfield, izdatno z bombami obmetalo. Uspeh se je zamogel povsod v mnogih požarih opazovali, ki so bili še dolgo odleteti vidni. Zračne ladje so bile ob prihodu pred prekoračenjem angleškega obrežja stražnih bark in pri napadu samem od mnogoštevilnih odpornih baterij izredno močno požarnimi strelivi pod ogenj vzete ter so katere baterije z dobro ležečimi salvami in molk spravile. Dve zračni ladji postale so že žrtev sovražnega odpornega ognja nad Londonom; vse druge so se neposkodovale.

Italijani streljajo na svoje lastne ranjence.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 25. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta proti Rumunski. Med Szurdokom in Vulcanom prelazom bili so rumunski sunki zavrnjeni. Ob siebenbürški vzhodni fronti vladalo je živahnejše bojevno delovanje. — Fronta nadvojvode Karla. Severno in vzhodno od Kirlibabe stoeči boj. V pokrajini Ludo we napadli so Rusi zopet brezuspešno. Severno-vzhodno od Lipnice Dolne skočil je sovražnik turške postojanke; bil je povsod vržen, v enem oddelku s protinapadom. — Fronta princa Leopolda bavarskega. Rusi so poskusili včeraj zvečer zopet prodreti severno od Perepelinka. Njihovi napori so ostali brezuspešni. Njih izgube so težke.

Italijansko bojišče. Ognjeno delovanje sovražnika na primorski fronti je bilo popoldne v posameznih oddelkih živahnejše. Ponoči poletelo je eno sovražno letalo naše črete in vrglo pri Komnu nekaj bomb, brez da bi napravilo škodo. — Ob fronti Fassana-alp napadla sta dva alpinska bataljona v temi oddelek Gardinal-Cima Bus Alta, katerega je bila sovražna artiljerija čez dan močno obstreljevala. Italijani so bili po ljutem bližinskem boju krvavo zavrnjeni. Tudi proti Forcella di Coldofe poskušile so sovražne skupine, priti naprej. Vjeli smo pri temu **52 alpinev**, med njimi enega oficirja. — Na Monte Cimone nahajajo se **zasuti še živi Italijani v kavernah**. 24 moči se je zamoglo oprostiti in se nam je uveljavilo. **Ostali kličejo na pomoč**, ki se jim je pa **vsled ognja njih lastne artiljerije** doslej nismo mogli prineseti in ki je odvisna od sprejetega sovražniku iz vzrokov človečanstva ponujenega krajevnega premirja.

Južno-vzhodno bojišče. Pri c. in kr. četah nič novega.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 25. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

zapadno bojišče. Armada prestolnika Rupprechta. Ogonni artiljeroj med Ancre in Somme trajajo med Sovražni delni sunki proti oddelku bles-Raucourt in pri Bouchaues so se ponesrečili. — Armada nem prestonaslednika. Dne 23. maja so se ob trdnjavni Thiaumont včeraj pa severno-vzhodno od trd Souville močni francoski napadi z granatami zavrnili. — V mnogoštevničnih bojih včerajnjega dneva smo relili 9 letal. Naši odporni topovi zadnjih dneh 4 letala sestrelili. S sovetanjem bomb na Len se je usmrteničanov, 28 pa težko ranilo. Žrtev na napada v Essenu je bil včeraj dan en otrok; drugi so bili ranjeni. Škoda je brez pomena.

Vzhodno bojišče. Fronta princa pola bavarskega. Dne 23. septembra isti protinapadom zopet pridobljeno pri Manajovu smo proti poslednjih ednjih napadom držali. — Fronta in gnbami v moči go po ihodu ja od mnočno s so ne umi v postali nad ovane ce. od no se i Ru- Vul- zavr- fronti e. — zhod- rajini vešno. e na- bil je nap- avar- zoper, Njih be so

Balkansko bojišče. Armadna pl. Mackensen. Za zvezne čete uspešni boji na Črte Cobatinu-Toraisar. — na Bukarešti bila je od ene naših ladij bombardirana. — Makedonska fronta, 23. septembra. Mali boji pri Štiri. Opetovani močni srbski napadi Kaimakcalanu so se razbili. Ob nimi bili so v široki fronti prodriajoči angleški oddelki zavrnjeni.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Sovražni letalci nad Essenom.

K.-B. Essen a. d. Ruhr, 25. septembra. Generalno poveljstvo v Münsteru pod Dne 24. septembra okoli 3. ure popoldne je več sovražnih letalcev nad predmestjem v Essenu. Tekom ene minute se sredi v mestu več malih bomb večnoma niso nobene škode napravile. Ni niso nikjer nastali. Pač pa je bilo že zeno bombo več igrajočih se otrok ravnih. Po iz jaka velike visočine izvršenem nju izginili so sovražni letalci v oblakih.

Avtrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 26. septembra. Uradno se razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta zoper mnsko. Prelaza Vulkan in Szurduk bila sta vsled daljnega obkoljenja močnemu niso nikjer nastali. Pač pa je bilo že zeno bombo več igrajočih se otrok ravnih. Po iz jaka velike visočine izvršenem nju izginili so sovražni letalci v oblakih.

Fronta nadvojvode Karla. Ob treh dežel "južno-zapadno" Dornastre bili so rusko-rumunski sunki preveni. V južno-vzhodnem kotu Galicije je izval je sovražnik svoje napade z neujavo ljutostjo. Vsi napori so se izjavljeni pred junaškim odporom v pokrajini Luhu se borečih nemških čet. — Fronta na Leopolda bavarskega. Tudi včeraj je razbilo severno-zapadno od Perekopelj veliko število nasprotniških napadov. Watynu vzhodno od Swiniuchy je neko rusko Farman-bojno-vele-letalno naših letalcev v beg pogzano.

Italijansko bojišče. Južni deli visoke planote stal je deloma pod ognjem sovražne artiljerije. Ob fronti Fleims obstreljevali so Italijani

utrdbi Dosaccio in oddelek Gardinal Coltorondo. Na Gaucenagolu se je vjelo 27 alpinov, med njimi 2 oficirja. — **V svrhu rešitve zasutih Italijanov na višku Cimone ponudeno premirje bilo je od sovražnika zavrnjeno.**

Južno-vzhodno bojišče. V Albani nič novega.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 26. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Angleško-francoska infanterija je včeraj, na četrti dan vlike borbe artiljerij med Ancre in Somme, k enotnemu napadu nastopila. Opoldne pričetni boj trajal je z ednako besnostjo i po noči naprej. Med Ancre in Foucourt L'Abbaye bil je sovražni naval v našem ognju zadušen ali se je kravato pred našimi črtami razbil. Uspehe, ki so jih naši nasprotniki vzhodno od Foucourt L'Abbaye in zavzetjem v čerte Gueudecourt-Bouchavesnes ležečih vasi dosegli, se prizna; pred vsem pa se moramo spominjati naših junashkih čet, ki kljubujejo tukaj skupaj zbranim angleško-francoskim glavnim silam in množinskim uporabi po vojni industriji celega sveta v mnogomesečnem delu pripravljenega materijala. — Pri Bouchavesnesu in bolj južno do Somme se je mnogokrat ponovljeni naval Francozov pod najtežjimi žrtvami izjalovil.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Šestkratni naval močnih sovražnih sil pri Majanowu se je popolnoma in pod kravimi izgubami izjalovil. — Ena rusko orjaško letalo je bilo pri Borguny zapadno od Krewo po hudem boju od enega naših letalcev sestreljeno. V isti pokrajini podlegel je tudi neki ruski dvokrovnik v zračnem boju. — Fronta nadvojvode Karla. V oddelku Ludowe bili so zopet ljuti sovražni napadi bolj južno padeli napadi, zavrnjeni. — Boj v Siebenbürgenu. V oddelku Hermannstadt stojijo naše čete v napredovanjem napadu. Rumunske sile zavzele so na obeh straneh črte Szurduk-Vulkan-prelaz obmejne visočine. Posadke prelazov same so obdile vse napade. Bile so danes ponoči s povojjem nazaj vzete.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Na fronti nobeni posebni dogodki. Zračne ladje in letalci so nanovo Bukarešti napadle. — Makedonska fronta. Dne 24. septembra manjši, za bolgarske čete ugodno potekli boji vzhodno od jezera Prespa in na obeh straneh Florine mestoma Živahni artiljerijski boji.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Srednja Anglija zopet bombardirana.

W.-B. Berlin, 26. septembra. V noči od 25. na 26. septembra je en del naših mornariških zračnih ladij angleško vojno pristanišče Portsmouth, utrjene prostore ob izlivu Themse ter vojaško važne industrijske in železniške naprave Srednje Anglije, med njimi York, Leeds, Lincoln in Derby, izdatno ter z vidnim uspehom s požarnimi in razstrelimi bombami obmetal. Zračne ladje so se vkljukovali močnemu protiučinku neupoškodovane vrnile.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Največja razstrelba sveta.

Nemški letalci uničili za 100 milijonov streliva.

W.-B. Berlin, 26. septembra. „Norddeutsche Allg. Zeitung“ piše: Po neki od „Universal Preß Association“ v Novem Yorku zajamčeni vesti člana angleškega parlamenta Kin je zgodila se je kratko pred 16. avgustom največja razstrelba, od katere se je kdaj slišalo, za angleškimi črtami na Francoskem. Izguba na strelivu se ceni

na 25 milijonov dolarjev (100 milijonov mark). Iz uradnega vira zamoremo k temu sledeče poročati: Ena največjih angleških zalog streliva bila je po mesece dolgem delu pri Houdruicque, 16 kilometrov južno-vzhodno od Calaisa, zgrajena. Tucati skladisči in poslopij v najrazličnejših velikostih ter obsežne nove železniške naprave, rampe in priprave za izvažanje so nastale. Neprenehoma so prihajali muničijski vlaki, da napolnijo ogromno zalogo. Ko so po stalnem opazovanju naših letalcev bile zgradbe dokončane in prostori polni muničije, izvršil se je v noči od 20. na 21. junapad naših letalnih brodovij z ogromnim uspehom. Vso orjaško muničijsko taborišče do zadnjega poslopa zletelo je v zrak. Globoke zemeljske odprtine in kupi razvalin označili so prostor bivšega angleškega glavnega muničijskega taborišča. V daljni okolici gorele so stanovalne hiše, barake in skladisčna poslopja. Dobre fotografije naših letalcev na dnevu pred in po uspešnem napadu niso pustile nobenega dvoma o obsegu in pomenu tega uničenja. Ako je v pismu britanskega parlamentarca Kinga dan te katastrofe navidezno nekaj pozneje omenjen, zamore se vendar smatrati, da se gre tukaj za napad pri Houdruicque. Ako se je pa pozneje še ena težka eksplozija katastrofa za angleško fronto izvršila, bi izgubo za Anglijo podvijila.

Avtrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 27. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. V okolišu Petersen je prišlo včeraj le na gori Tulisitul do bojevnega dotikanja z Rumuni. Pri Hermannstadt jemljejo boji za nas ugodni potek. — Na Siebenbürgi vzhodni fronti stojte na mnogoštevilnih točkah naše varstvene čete v boju. V pokrajini Bistriceva bili so rumunski severno od Kirlibaba in v pokrajini od Ludowe pa ruski sunki zavrnjeni. Bolj severno ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Nobeni večji boji. Na kraški visoki planoti stojte deli naših postojank časoma pod močnim ognjem artiljerije in minskih metalcev.

Južno-vzhodno bojišče. Položaj nespremenjen.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 27. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Nadaljevanje bitke severno od Somme vodilo je včeraj zopet do izredno močnih artiljerijskih in ljudiških infanterijskih bojev; ojstro naprej moleči kot od Thiepvala bil je izgubljen. Na obeh straneh od Courcellette pridobil je nasprotnik po večkratni izgubonosni zavrniti konečno na ozemlju. Bolj vzhodno je bil zavrnjen. Uspeh od 25. septembra ni zamogel — razven zasedanja vasi Gueudecourt izkoristiti. Mi smo njegove ljute napade iz Les Boeфа in iz fronte od Morvala do južno od Bouchavesnesa deloma v ročnem boju kravato zavrnili. — Južno od Somme so se francoski napadi z ročnimi granatami pri Vermandovillersu in Chaulnesu ponesrečili. — V zračnem boju bilo je včeraj v predvčerjnjem ob Sommi 6 sovražnih letal, eno nadaljno pa v Champagni streljeno.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda bavarskega. Položaj je nespremenjen. — Fronta nadvojvode Karla. Severno od Karpat nobeni pomembni dogodki. — Novi boji v oddelku Ludowa so bili zopet z izgubopolnim neuspehom za Ruse končani. — Bojišče v Siebenbürgenu. Naš napad pri Hermannstadt dela lepe napredke.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Napadi zračnih ladij in letalcev na Bukarešto se ponavljajo. — Makedonska fronta. Dne 25. septembra

se je vzhodno od jezera Prespa nadaljnje uspehe doseglo, vzhodno od Florine pa sovražne napade zavrnilo. — Včeraj sunile so bolgarske čete na Kaimakcalanu proti za napad pripravljenemu sovražniku, so ga vrgle in zasledovali ter zaplenile dva topova, več strojnih pušk in minskih metalcev.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Grška.

Kakor kažejo zadnja poročila, pripravljajo se na Grškem odločilni dogodki. Ob začetku svetovne vojne je bilo grško kraljestvo na stališču stroge nepristranosti. Kralj Konstantin ne spada med tisto vrsto ljudi, ki svojo besedo prelomijo, kakor na primer laški kronani bajaco ali pa velikouhi rumunski kralj. Zato se je tudi držal nepristranosti. S svojo premočjo pa so Angleži, Francozi in Lahi ter njih pomočniki Grško skoraj popolnoma podjavili. Deloma so tudi brez ozira na mednarodnostno pravo zasedli nje ozemlje. Poleg tega so podkupili bivšega ministra Venizelosa, enega največjih političnih lumpov na svetu. Ta je sedaj s svojo hujskarijo dosegel, da se je na Grškem vnela krvava revolucija, ki hoče kralja Konstantina odstaviti in na stran naših sovražnikov stopiti. Grška armada je v pretežnem delu na strani poštenega kralja. Vendar pa se danes ne more reči, kako se bodejo stvari na Grškem razvile. Vsekakor ne bode pustila odločitev dolgo na-se čakati in vsak čip je pričakovati senzacionalne vesti iz Grške. Kar se nas in naših zaveznikov tiče, stojimo stvari popolnoma mirno nasproti. Naj padejo kocke tako ali tako, — zdrobili nas ne bodejo!

Izpred sodišča.

Navijalec cen.

Feldkirchen na Koroškem, dne 23. septembra. — Dne 20. t. m. imel se je posestnik Franc Fluch iz Klein-St. Veita zaradi navijanja cen zagovarjati. Prodal je dne 8. junija Terezi Monet v Unterzellachu 5 tednov starega, slabo zrejenega prašička, ki je tehtal 6 kilogramov, za 60 kron. Vsled tega je bil obsojen na 60 kron denarne globe ali 6 dni zapora. Državni pravdnik se je pritožil zaradi premizke kazni.

Zvišanje kazni prijateljice Rusov.

Wels, 21. septembra. Kakor se je svoj čas poročalo, bila je 49 let stara soproga železničarja Marija Andlinger v Marchtrenku, ki je vabila vojno-vjetje Ruse v svoje stanovanje in jih pustila občevati s svojimi odraslimi hčerkami, na sedem mesecev težke in pootstrene ječe obsojena. Deželna nadšodnija je zdaj to kazeno na eno leto povisala.

Begunec kot špekulant.

Dunaj, 25. septembra. Trgovski agent Bernart Litwak prišel je kot begunec iz Lemberga na Dunaj in je postal špekulant z žajfo. Kupil je tri železniške vagone žajfe, pa je niti videl ni, temveč je sprejel le pisemo pogodbo. Te papirje prodal je še isti mesec naprej in pri tej zločinski kupčiji „zaslužil“ je 3700 kron. Sodnija pa ga je zasila in zaradi navijanja cen obsodila na en mesec zapora ter 500 kron denarne globe.

Hujskarija.

Hujskarija, ki zamore le zapeljanemu ljudstvu škodovati, se širi zopet po deželi. Po našem mnenju je velepotrebitno, da se to zadevo javno pojashi in ljudstvo podučuje. Stvar je ta-le: V zadnjem času izšlo je nekaj vladinih odredb, oziroma odločb c. k. štajerske namestnije ter posameznih c. k. okrajnih glavarstev, ki so za kmetsko ljudstvo jake neprjetne. Saj so konečno vse odredbe v teh nesrečnih vojnih časih neprjetne, za kmetsko, kakor tudi za mestno prebivalstvo. Tako se

je pred kratkim od strani cesarske oblasti — kakor smo to že v zadnji številki poročali! — uveljavilo gotove odredbe glede mlinov, kmetskih pridelkov, glede domačih ročnih mlinov ali „žrmelj“, glede prodaje kruha itd. Cesarska oblast pri vseh teh odredbah seveda ni hotela kmetijsko naše ljudstvo po nepotrebni mučiti in mu življenje še bolj otežiti; hotela je le na podlagi sedanjih težkih časov izdane cesarske postave uresničiti. Vendar pa se med nevednimi ljudmi po deželi od gotove strani hote in nehotne širi neumno mnenje, kakor da bi bilo mestno prebivalstvo krivo teh odredb. Čuli smo od bedastih babnic in nahujskanih moških iz dežele neverjetne grožnje, n. pr. da „so purgarji kmetom žrmlje zapečatili“, da kmetje vsed tega „ne bodejo več ničesar v mesto prinesli“, da naj „mestna gospoda pocrca“ itd. Človek bi se nad takimi grožnjami jezik, ko bi ne vedel, da izvirajo zgolj iz nevednosti, ki jo seveda izvestna hujskarija še povečuje. Ne budem preiskovali, kdo danes bolj trpi in strada, kmetko ali revno mestno prebivalstvo.

Kmetje se presneto motijo, ako mislij, da se dandanes po mestu mastijo z „rosbrateli“ in „poticami“, marsikatera mestna mati, katere mož leži že od začetka vojne v strelskem jarku, nima zjutraj niti kapljice mleka in zvečer ne grižljaja kruha za svoje nedolžne otročice. Ravno tako pa seveda ne ve marsikateri siti meščan, kako slab se godi viničarju ali pa kako hude skrbi rojijo v kmetovi glavi . . . Vsi trpimo bedo in bremena te vojne zadenejo vse edenako. Zato pa je po našem mnenju vnebovpijoči zločin, ako se hujška mestno prebivalstvo, kakor da bi bil kmet vse draginje krov; istotako grdi zločin pa je, ako se širi po deželi hujskarijo, kakor da bi po mestih lenobo pasli, razkošno živel in kmetom od ust kruha trgali . . . Resni ljudje take neumnosti sploh ne morejo govoriti. Resni ljudje vedo prav dobro, da temelj en stan na drugem, da smo drug od drugega odvisni, da ne sme eden drugemu v juhu pljuvati, marveč da moramo s skupnim delom in skupno potrežljivostjo v težavnih teh časih vztrajati. Kdor zdaj hujška proti tej prepotrebni slogi, ta škoduje vsej domovini, ta pade tako rekoč našim junashkim vojakom v hrbot, ta je navadni veleni in zdaleč. In pravzaprav bi morali tudi ti zahrbni hujščaki premisliti in vpoštovati, da imamo zdaj izjemno stanje ter preki sod ter da stoji na izvajanje, motenje javnega miru, velenidajstvo itd. smrtna kazen. To niso prazne besede, to je resnica, ki jo nikdo ne more vtajiti, kdor je pameten in pošten. Zato pa svarimo poštano prebivalstvo po deželi in na kmetih, naj se ne pusti zapeljavati od brezvestnih hujščakov, naj se v vsakem slučaju pokori odredbam cesarske oblasti in naj pomisli, da prevlado mestni in kmetski ljudje prsa ob prisih svojo kri za blagor premile naše domovine!

Angleški mirovni pogoji.

K.-B. Berlin, 22. septembra. „Nord-deutsche Allg. Zeitung“ piše pod naslovom „Zakaj se borimo?“: Septemberski zvezek „National Rewiew“ objavlja spis o angleških mirovnih pogojih. Pisatelj pojasnjuje naprej zahteve četverozvezje glede Avstro-Ogrske, Bolgarske in Turčije ter nadaljuje po tem tako-le: Kar se tiče najvažnejše točke, kaznovanja Nemčije, bomo Hunom vsili našo voljo s tem, da bomo njih knezom, politikom in vojakom, katerih beseda nima vrednosti, diktirali pogoje. Velikodušnost bi ne bila na mestu pri tako domisljavem, nesramnem ljudstvu, kakor so Prusi. — „Germania delenda est“ bi moralno biti splošno vodilo pri mirovih pogojih. Nemške kolonije se bodo razdelile med države, ki so jih zavojevale. Belgija se mora obnoviti. Achen in sosednje ozemlje se mora združiti z belgijskim kraljestvom in ravno tako Luxemburg. Na vojnih odškodninah mora Nemčija plačati Belgiji sto milijonov funtov kot kazen za prelomitev pogodb,

za nadaljnih 500 milijonov funtov za podelo škodo. Seveda bi morala Nemčija čati primerno odškodnino Angleški, Franci in Rusiji. Elsaß-Lotringen pripade zopet Franci in v temu še dolina Saar s Triescem in okolico. Vsa pruska Poljska se združi rusko Poljsko. Torej kronovina Posen in del zapadne Pruske. Dalje se izvrši popravki na stroške vzhodne Pruske. Nemčija mora izročiti vse svoje brodovje, tudi trgovinadje, kot nadomestilo za potopljene ladje. Prusko armado je v toliko razoroziti, da ne bo mogla postaviti nemška armada, da ječa več kakor kakega pol milijona. Gleda Kielškega kanala se ni zadovoljil internacijonalizacijo. Uvaževati je začelo zasedenje Kiela po mednarodnih četah. Izbranjanje Nemčije za zlodejstva, storjenja miss Cavel in kapitanu Fryathu se zavoljilo na ta način, da se vžge nekaj vodobnih nemških palač in poslopja generalnega štaba v Berolinu. Tudi razdejanje med Reno pri Koloniji in Kielškega kanala se moglo uvaževati. Večje dele Nemčije zlasti industrijske okraje, je zasesti za dolgo, da bodo izpolnjene vse obveznosti. Ni mislit, je, če bi ne kazalo razkosati Nemčije na njene posamične dele. — „Norddeutsche Allg. Zeitung“ pripominja tem izvajanjem. Izbranjenci angleškega lista je postavil pred ta nek opombo, da bo čitalcev morda razočaral, preveč zmerna vsebinata. Za tolažbo dolga, da je obrazložen le minimum angleških zahtev, ki pa bodo rasle v vsakem mesecu daljnega trajanja vojne. „Norddeutsche Allg. Zeitung“ opozarja potem, da je iz članka spomladi univerzalno besnost, ki navdaja široke angleške kroge in da je za to potreben bojevati v do konca.

Tako poroča nemško uradno glasilo, teh zahtev angleškega vodilnega lista je razvidno, da se mora vojna do konca do uničenja enega ali drugega dela izvojevati. Blazna angleška vodilnost ne pozna nobenega drugačnega izbranjanja. Univerzalni razdrobiti hočejo torej sovražiti Nemčijo kakor Avstro-Ogrsko ter njune zveznike. Zato je skrajni bojni pot do pravega miru.

Razno.

Neumne govorce po deželi, zlasti v našem ptujskem okraju, delajo m. dr. dr. tudi župana Orniga odgovorne za razne oblasti, vne odredbe. V splošnem je stvar pravzaprav le posledica hujskanja, ki se širi že v leta proti ptujskemu mestu in njegovemu županu. Pravi razširjevalec teh govorcev, tudi nikdar ne oglaši in se zna tako skrivati, da ga nikdo ne more za ušesa prijeti. Razsodni človek pa itak razume, da ni župan Ornig, ki ni c. k. uradnik, marveč svobodni izvoljeni župan in okrajni načelnik, razred povzročil, marveč da jih je ravno činoma po naročilu iz Gradca in Dunaja dala cesarska oblast. Naša naloga je preiskavati in proučevati, ali je ta ali odredba pravilna, koristna in dobra.

Mi zamoremo kot pošteni prijatelji kmetov le priporočati, da se vsakih oblastvenih odredb drži; kajti drugače je lahko zadene stroga kazen. Zavračati pa moramo tudi prav odločno, da bi bilo mestu županom Ornigom krivo teh odredb. To je laž in — razširjevalci takih govorcev naj se zapomnijo, da ima laž vedno kratke noge!

Karte za mast na Štajerskem. Izšla je na redba štajerskega cesarskega namestništva, ki določa, da bodo s 1. oktobrom t. l. uporabljane za celo Štajersko karte za mast in olje. Karte bodo razdeljene v 2 vrsti in sicer tukaj zvezne splošne karte za mast in v karte na delavce. Karte za olje in mast bodo razdeljene v 24 odrezkov za odrasle osebe in otroke, ki so stari več kot 3 leta in v 24 odrezkov za otroke, ki so stari več kot 1 let in manj kakor 3 leta. Karte za olje in mast za delavce pa bodo razdeljene v 24 odrezkov in bodo označene s črkami „S.“ Nadalje bodo izdane posebne karte za sirovo maslo in sicer